

ЈП "Србијашуме", Београд
Булевар Михајла Пупина 113

Сектор за шумарство и заштиту животне средине
Одељење за планирање газдовања шумама

Број: _____

Датум: _____

ИЗВОД ИЗ ОСНОВЕ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА

за

ГЈ "Шљивица"

(2016 - 2025)

Увод:	1.0. СТАЊЕ ШУМА										
	Ред. број	ШУМЕ	Површина		Запремина		Прираст				
			ha	%	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	Piv		
<p>Газдинска јединица "Шљивица" у саставу је Тарско-златиборског шумског подручја (Закон о шумама, Сл.гл.РС, бр. 30/10;93/12, Попис шума), којим, као део ЈП "Србијашуме", газдује ШГ "Ужице", ШУ "Златибор". Шуме и шумско земљиште ове газдинске јединице простиру се на територији општине Чајетина, односно округа Златиборског. Прикупљање теренских података за израду основе, иначе шесте по реду, извршено је у току 2014. године.</p>	1	Пребирне									
		Високе разнодобне									
		Високе једнодобне	490,93	39,1	67.402,4	137,3	915,6	1,9	1,4		
		ВИСОКЕ ПРИРОДНЕ СASTOЈИНЕ	490,93	39,1	67.402,4	137,3	915,6	1,9	1,4		
		Културе									
		Вешт. под. састојине	474,34	37,8	76.446,8	161,2	1.380,2		1,8		
		ВИСОКЕ ВЕШТАЧКИ ПОД. СASTOЈИНЕ	474,34	37,8	76.446,8	161,2	1.380,2	2,9	1,8		
		1,2	ВИСОКЕ	965,27	77,0	143.849,2	149,0	2.295,8	2,4	1,6	
		2	ИЗДАНАЧКЕ	21,84	1,7	2.524,0	115,6	32,8	1,5	1,3	
		3	ШИКАРЕ								
		4	ШИБЉАЦИ								
		A	ОБРАСЛО	987,11	78,7	146.373,2	148,3	2.328,6	2,4	1,6	
		5	Шумско земљиште	217,69	17,4						
6	Остало земљиште	45,95	3,7								
7	Узурпације	3,27	0,3								
B	НЕОБРАСЛО	266,91	21,3								
	A+B	1.254,02	100,0	146.373,2	116,7	2.328,6	1,9	1,6			

2.0. ПРЕГЛЕД НCV ШУМА ("Шуме високе заштитне вредности")

Код намен. целине	Основна намена-приоритетна функција	Категорија НCV шума	Површина		Запремина		Прираст		
			ha	%	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	Piv
26	Заштита земљишта од ерозије	4	718,16	72,8	76.016,8	105,8	1.158,6	1,6	1,5
66	Стална заштита шума (изван газдинског третмана)	4	6,70	0,7	286,3	42,7	2,3	0,3	0,8
	Свега:	НСCVF 4	724,86	73,4	76.303,1	105,3	1.160,9	1,6	1,5
	Свега:	НСCVF	724,86	73,4	76.303,1	105,3	1.160,9	1,6	1,5
ОСТАЛЕ ОСНОВНЕ НАМЕНЕ - ПРИОРИТЕТНЕ ФУНКЦИЈЕ									
10	Производња техничког дрвета		262,25	26,6	70.070,2	267,2	1.167,8	4,5	1,7
	Свега остале НЦ:		262,25	26,6	70.070,2	267,2	1.167,8	4,5	1,7
	Укупно за ГЈ:		987,11	100,0	146.373,3	148,3	2.328,7	2,4	1,6

Дефиниција НCV шума, као и активности и мере које су прописане за наведене наменске целине, наведене су у Изводу из стручних упутстава за коришћење Кодног приручника који је саставни део овог Извода.

3.0. ПРОМЕНА ШУМСКОГ ФОНДА

Претходни премер			Реализовани 10 год. принос	Очекивана запремина 2 + (3 x 10 г.) - 4	Садашњи премер			Разлика (7 - 5)	
Површина ГЈ	Запремина	Прираст (год.)			Површина ГЈ	Запремина	Прираст (год.)	m ³	%
ha	m ³		m ³	m ³	ha	m ³		m ³	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1244,04	157.734,2	6.281,9	11.188,3	209.364,9	1.254,02	146.373,2	2.328,6	-62.991,7	30,1

3.1. КОМЕНТАР О ПРОМЕНИ ШУМСКОГ ФОНДА

Велика разлика између очекиване и стварне запремине условљена је променом обрасле површине (прецизније одређивање површине одсека), разликом у запреми добијеном премером и великом разликом у запреминском прирасту. Детаљано објашњење велике промене шумског фонда у овој газдинској јединици налази се у шестом поглављу нове Основе газдовања шумама. У анализи је дат приказ промена шумског фонда по одељењима за четири уређајна раздобља.

Промена по површини

Табела 1 - Промена шумског фонда по површини

Година	Укупна површина	Шуме и шумска станишта				Остало земљиште			
		Свега	Шуме	Ш.културе	Шумско земљиште	Свега	Неплодно	За ост.сврхе	Заузеће
2005	1.244,04	1.216,89	1.123,63	31,99	61,27	27,15	27,15		
2015	1.254,02	1.204,80	987,11		217,69	45,95	2,75	43,20	3,27
Промена	9,98	-12,09	-136,52	-31,99	156,42	18,80	-24,40	43,20	3,27

Укупна површина газдинске јединице износи 1.254,02 ха и за 9,98 ха је већа од површине 2006. године. Разлика површине ГЈ у току уређајног раздобља настала је због тога што су овим премером обухваћене површине које нису биле на списку катастарских парцела у прошлом уређајном раздобљу. Највећа промена настала је услед додавања мањег комплекса од 8,52 ха званог Пројица на Рудинама одељењу бр. 29. (од тога је 6,16 ха обрасло са укупном запремином од 921 м³). Услед дигитализације катастарских планова дошло је до мањих промена у површини катастарских парцела тако да су оне укупно повећане за 1,46 ха. Прва констатација у оквиру промена површина шумског фонда је смањење површине под шумама у износу од 136,52 ха. Шумске културе из 2005. године прешле су старосну границу и сврстане су у категорију шума. Укупна обрасла површина смањена је за 168,51 ха (односно, због додате нове површине под шумом претходна обрасла површина је смањена за 174,67 ха) са смањењем обрасле површине дошло је до повећање површине шумског земљишта за 156,42 ха. И остало земљишта за 22,07 ха тако да је укупна необрасла површина већа за 178,49 ха (односно 174,77 ха због додатих 3,83 ха нових кат. парцела, чистина). Овако велика разлика настала је услед прецизнијег одре

Промена запремине

Очекивана запремина, добијена на основу стања запремине и прираста из 2006 године и оствареног приноса, износи 209.364,9 м³ и већа је за 62.991,9 м³ од запремине добијене премером 2016 године. Ова разлика је велика и износи 30,1% од очекиване запремине. Разлика између очекиване и утврђене запремине настала је из следећих разлога:

1. Као што је речено у претходном поглављу, обрасла површина између два премера смањена је за 174,67 ха а необрасла површина повећана. Смањење обрасле површине проузроковало је и смањење запремине. Запремина састојина у приказу стања 2016 године износи 146.373,0 м³ а просечна запремина је 148,3 м³. Укупна запремина из 2006 године износила је 157.734,2 м³ а просечна запремина 136,5 м³. Укупна запремина 2016 године мања је за 11.361,2 м³ у односу на запремину из 2006. године док је просечна запремина повећана тако да у промени просечних запремина постоји извесни континуитет. Може се рећи да је смањење обрасле површине најбитнији узрок за велике разлике у запремини.

Табела 2 - Промена запремине и запреминског прираста по уређајним раздобљима

Година	Површина (ха)			Запремина		Запремински прираст		Остварени принос	Очекивана запремина
	Обрасла	Културе	Шуме	м ³	м ³ /ха	м ³	м ³ /ха	м ³	м ³
1986	1116,00	570,72	545,27	45.104,0	82,7	493,0	0,9	1.462,0	48.574,0
1996	1071,10	492,30	578,80	79.543,0	137,4	2.900,0	5,0	5.108,7	103.434,3
2006	1155,62	31,99	1123,63	157.734,2	140,4	6.281,9	5,6	11.188,3	209.364,9
2015	987,11		987,11	146.373,0	148,3	2.328,6	2,4		

Напомиње се, да су 2006. године додате нове површине, одељења бр. 29,30 и 31 укупне површине 102,98 ха од чега је обрасло 72,52 ха са укупном запремином од 21.765 м³. Године 2015. додато је 8,52 ха на локалитету Пројица, од чега је обрасло 6,16 ха са укупном запремином од 921 м³. У табели су обрасле површине раздвојене на културе и шуме, укупна запремина и просечна запремина односе се на шуме јер културе нису мерене. Исто тако приказан је запремински прираст, укупан и по јединици површине у односу на површину шума. Унети су и остварени приноси у току уређајних раздобља као и очекивана запремина на крају раздобља. У табели се може приметити извесан континуитет у просечној запремини као и претпоставка да је запремински прираст прецењен 1996. и 2006. године.

3. просечна запремина 2006. године износила је 136,5 м³ односно 140,4 м³ ако не рачунамо шумске културе. Након детаљнијег издвајања нових одсека и њиховог премера, може се рећи да је просечна запремина у појединим одељењима била нешто већа од реалне што је довело до повећане укупне запремине. Претпоставља се да је у појединим одељењима направљена грешка у мерењу што се образлаже у следећој табели.

Табела 3 - Промена запремине у одељењима где је највећа разлика у запремини у последња два премера

Одељење	1996. год.				2006. год.				2015. год.				Разлика запремина 2006-2015
	Број одсека	Р (ха)	Запремина		Број одсека	Р (ха)	Запремина		Број одсека	Р (ха)	Запремина		
			м ³	м ³ /ха			м ³	м ³ /ха			м ³	м ³ /ха	
1	5	40,85	6.580,8	161,1	3	40,85	11.220,0	274,7	9	37,75	6.888,0	182,5	4.332,0
4	4	51,29	6.644,3	129,5	3	50,65	12.875,5	254,2	4	49,83	8.075,7	162,1	4.799,8
5	4	45,76	5.805,3	126,9	4	44,66	9.855,3	220,7	8	28,56	4.951,0	173,4	4.904,3
6	3	29,62	4.343,1	146,6	3	29,37	6.815,0	232,0	4	23,63	4.738,6	200,5	2.076,4
7	3	35,67	6.030,0	169,0	3	34,64	7.449,0	215,0	5	35,68	4.321,6	121,1	3.127,4
11	3	39,12	3.429,0	87,7	3	40,93	7.993,4	195,3	5	43,74	3.982,0	91,0	4.011,4
Укупно	22	242,31	32.832,5	135,5	19	241,1	56.208,2	233,1	35	219,19	32.956,9	150,4	23.251,3

У табели су приказани подаци за шест одељења, број издвојених одсека, обрасла површина, укупна запремина као и запремина по јединици површине за последња три уређајна раздобља. Промене обрасле површине 1996 и 2006 била су незнатна док је 2015 мања за 24,91 ха (10,3%) у односу на претходно мерење. Обрасла површина приказаних одељења у укупној површини шума 1996 год. учествује са 41,9% а у запремини са 412,3%. У стању 2006-те године износи 21,1% површине шума и 35,6% укупној запремини док 2015-те године у обраслој површини учествује са 21,9% а у запремини са 22,5%. Број издвојених одсека 2015 је највећи (35) а 2005 најмањи (19) што утиче на тачност премера. У табели је видно повећање запремине у стању 2006-те године, како укупне тако и просечне. Укупна запремина за наведених 6 одељења већа је за 23.251,3 м³ од запремина стања 2015-те године. Такође је изражена разлика у просечним запреминама што указује на могућу грешку у мерењу која се јавља услед разлика у површини, броја издвојених одсека, употреби савременије и прецизније опреме и других фактора а један од би мога бити и искуство у раду, односно људски фактор. Континуитет премера 1996 и 2015 године постоји док подаци за 2006 у извесној мери одскачу. Довољно је направити грешку на 20% повр

4.0. ПЛАНОВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА				
4.1. ПЛАН ГАЈЕЊА ШУМА			4.2. ПЛАН КОРИШЋЕЊА ШУМА	
ВРСТЕ РАДА		ha	ВРСТА ПРИНОСА	
			m ³	
1.0.	ПОМОЋНЕ МЕРЕ			
1.1.	Пом. мере природном обнављању			
	Припрема терена			
	Обрада земљишта			
1.2.	Пом. мере вештачком обнављању			
	Припрема терена			
	Обрада земљишта			
	Санација пожаришта			
1.3.	Пом. мере оснивању нових шума			
	Припрема терена			
	Припрема земљишта			
2.0.	ОБНАВЉАЊЕ ШУМА	15,58	1.0.	ГЛАВНИ - ОБНАВЉАЊЕ
2.1.	Природно обнављање	14,72		
	Пребирне сече			Пребирним сечама
	Комбиноване методе (фемелшлаг)			Комбинованим методама (фемелшлагом)
	Групимично опходне сече			Групимично опходним сечама
	Оплодне сече:	14,72		Оплодним сечама:
	- припремни сек			- припремни сек
	- опходни сек			- опходни сек
	- накнадни сек(сеча ослобађања подмлатка)	13,19		- накнадни сек(сеча ослобађања подмлатка)
	- завршни сек	1,53		- завршни сек
	Вегетативно обнављање			Вегетативним обнављањем
	Индириктна конверзија			Индириктном конверзијом
	- припремни сек			- припремни сек
	- опходни сек			- опходни сек
	- накнадни сек			- накнадни сек
	- завршни сек			- завршни сек
2.2.	Вештачко обнављање шума	0,86		
	Обнављање сетвом семена			
	Комплетирање - допуна прир.под.сетвом			
	Комплетирање - допуна прир.под.садњом			
	Обнављање ред. сечина МЛ садњом			
	Директна конверзија-мелиорација			
	Пошумљавање пожаришта			
	Попуњавање култура	0,86		
3.0.	ОСНИВАЊЕ НОВИХ ШУМА (пошумљавање)	4,06		
	Пошумљавање голети	4,06		
	Подизање нових култура и плантажа			
4.0.	НЕГА ШУМА	519,56	2.0.	ПРЕТХОДНИ - ПРОРЕДНИ
	Окопавање и прашење	4,06		
	Међуредна обрада у плантажама			
	Сеча избојака и изданака			
	Уклањање корова			
	Сеча осветљавања подмлатка			
	Сеча чишћења у младим природним састојинама	5,51		
	Сеча чишћења у културама			
	Прореди у високим природним састојинама	159,84		У високим природним шумама
	Прореди у вештачки подигнутим састојинама	332,87		У вештачки подигнутим састојинама
	Прореди у саст. меких лишћара и плантажама			У састојинама меких лишћара и плантажама
	Прореди у изданачким састојинама	17,28		У изданачким састојинама
	Санитарне сече			Узгојно-санитарне сече
	Кресање и резање грана			
Укупно (1 + 2 + 3 + 4):		539,2	Укупно (1 + 2):	
			10.494,9	

Интезитет планираних сеча у односу на запремину износи 7,2 %, а у односу на запремински прираст 45,1 %.

5.0 ЕКОНОМСКА-ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА		
Врста рада		Динара (просечно годишње)
Приходи	од продаје дрвета	2.729.534,50
	од продаје осталих производа	
Укупно приходи		2.729.534,50
Трошкови	производње дрвних сортимената	1.103.543,00
	на гајењу шума	200.241,30
	изградње и одржавања шум.саобраћајница	877486,4
	на заштити шума	152.400,00
	уређивања шума	148.967,30
	научно-истраживачког рада	
	средства за репродукцију шума	409.430,20
	накнада за посечено дрво	81.886,04
Укупно трошкови		2.973.954,24
ПРИХОДИ-ТРОШКОВИ		-244.419,74
БИЛАНС	Слободна сретства (90% средстава за репродукцију)	368.487,18
	Потребна сретства	244.409,19
	Биланс	124.077,99

ОСТАЛЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ГАЗДИНСКЕ ЈЕДИНИЦЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ГАЗДОВАЊЕ:

Шуме ове ГЈ највећим делом имају заштитни карактер, заштита земљишта од ерозије на 72.8% обрасле површине, а 26.6% су шуме за производњу техничког дрвета што указује на сложеност газдовања овим шумама.

Извод урадио: Миловановић Госпава, дипл.инж.шум.